

ILUSTRIRANI Slovenec

TEDENSKA · PRILOGA SLOVENCA

1. MAJA 1932

ŠTEVILKA 18

MAJNIK

MILOSTNA SLIKA MARIJE POMOČNICE NA BREZJAH
JESENI BOMO OBHAJALI 25 LETNICO NJENEGA KRONANJA

Na levi: Ob odhodu francoskega poslanika E. Darda, ki je toliko let zastopal svojo republiko na našem dvoru; slika nam kaže Darda v družbi tujih poslanikov na našem dvoru in sicer stoje spredaj od leve na desno: Bakotič, pomočnik našega zun. ministra, Dard, Kandioti, argentinski poslanik in von Hasel, nemški poslanik; zadaj pa stoje: Price, ameriški poslanik; Henderson, angleški poslanik; de Alt, madžarski poslanik; Malon, odpravnik poljskega poslaništva.

Na levi: Žarišča naše gospodarske krize: Hrastnik, kjer so zadnje čase reducirali velik del rudarjev TPD, ondote steklarne pa tudi že dlje časa ne obratujejo, beda je jako velika.

Na desni: Glavna predstavitev sedanje vlade: Min. preds. Marinković in notr. minister dr. Srškić.

Spodaj: Pogled na »Rjavo hišo« v Monakovem, kjer je sedež nemških narodno socialističnih organizacij, ob priliki razpusta narodno socialističnih vojaških organizacij; policija preiskuje njih lokale in odvaža zaplenjeni material ob prisotnosti tisočev radovednežev.

Pogled na Lugano ob Luganskem jezeru, kjer so te dni zastopniki vesil vnovič razpravljali o podonavski federaciji.

Spodaj: Pogled na južnoameriško vulkansko gorovje, ki je začelo sredi t. m. nenadoma bruhati z vso silo in je opustošilo ogromna ozemlja.

Naš uvoz in izvoz

Marsikateri čitatelj našega lista nima prave predstave o naši zunanji trgovini, ko čita vsak mesec objavljene podatke o gibanju uvoza in izvoza. Za vsakoletne podatke vidi le lepe milijarde, ki gredo iz naše države in ki prihajajo vanjo. Zato že dalj časa skušajo statistiki k suhim številkam podajati tudi slike, ki nazorno predstavljajo gole številke.

Leto 1929 moramo smatrati za kolkortoliko normalno leto. Tedaj svetovna gospodarska kriza še ni zajela v toliki meri našega gospodarstva, čeprav so se že pojavljali prvi znaki padca cen na svetovnih tržiščih. Iz pričujoče slike je razvidno, da imamo najbolj znatno trgovino s sosednjimi evropskimi državami. V prekmorske države izvažamo bolj malo, kajti le naš les in cement gresta po vsem svetu. Večji pa je uvoz iz prekmorskih držav, ker potrebujemo razne sirovine za našo industrijo, liranilna itd. Seveda je pri vsem tem treba upoštevati, da so razne evropske države v veliki meri posredniki našega uvoza in izvoza. Pri uvozu imata zelo veliko vlogo kot posrednici Italija in Avstrija. Pri izvozu pa nam kaže slika, kako znaten je izvoz v Romunijo, dočim je v resnici izvoz zelo majhen, upoštevati je namreč treba, da gre skozi romunska pristanišča, kamor prihaja po Dunavi, izredno veliko naše pšenice in koruze na zapad Evrope. Nadalje gre mnogo našega lesa, ki ga izvažamo v Italijo, z italijanskim posredovanjem naprej v druge države ob Sredozemskem morju. To se posebno vidi pri Španiji, kjer je naš izvoz lesa po sklenitvi trgovinske pogodbe narastel od 2 na 70 milij. Din v teku enega leta. Vendar pa je v splošnem slika pravilna, obenem za našo trgovinsko politiko zelo poučna. Kaže nam, da je organizacija naše zunanje trgovine preveč enostranska in v odvisnosti od naših sosedov, ki niso naši prijatelji. Zato je treba poiskati najcenejše vire za naš uvoz, da se zmanjšajo posredni dobički, na drugi strani pa je treba organizirati direkten izvoz v celo vrsto držav, da se dosežejo višje cene za naše proizvode.

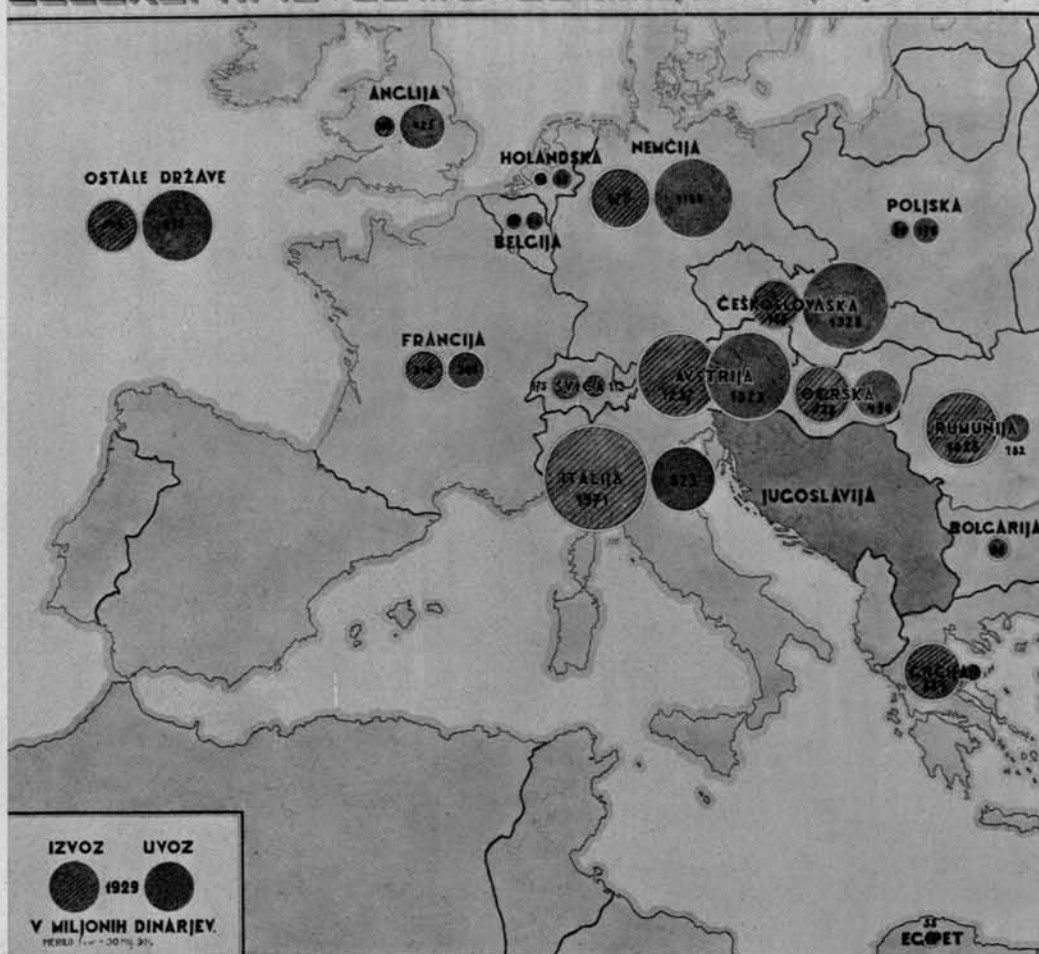
Zadnja leta se je naša zunanja trgovina razvijala sledeče:

	UVOZ		IZVOZ	
	tis. ton	milj. D	tis. ton	milj. D
1928	1.363	7.855.3	4.327	6.444.7
1929	1.672	7.594.8	5.350	7.921.1
1930	1.314	6.960.1	4.735	6.780.1
1931	1.135	4.800.3	5.325	4.801.0

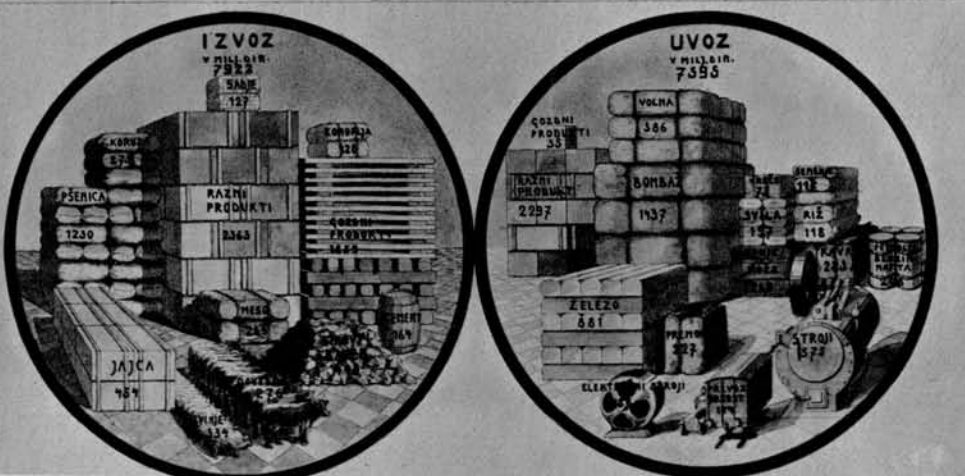
Iz tega je razvidno, da je bila naša zunanja trgovina največja v letu 1929. V poznejših letih pa je nastopil veliki padec cen pred vsem agrarnih proizvodov, kar je zmanjšalo vrednost. Na drugi strani se je gospodarska kriza javila v vedno manjših količinah uvoza in izvoza.

1929 CELOKUPNI IZVOZ IN UVOZ KRALJEVINE JUgosLAVIJE

STRUKTURA CELOKUPNEGA IZVOZA IN UVOZA ZA L. 1929.

Na levi:

Izvoz in uvoz gozdnih produktov Jugoslavije

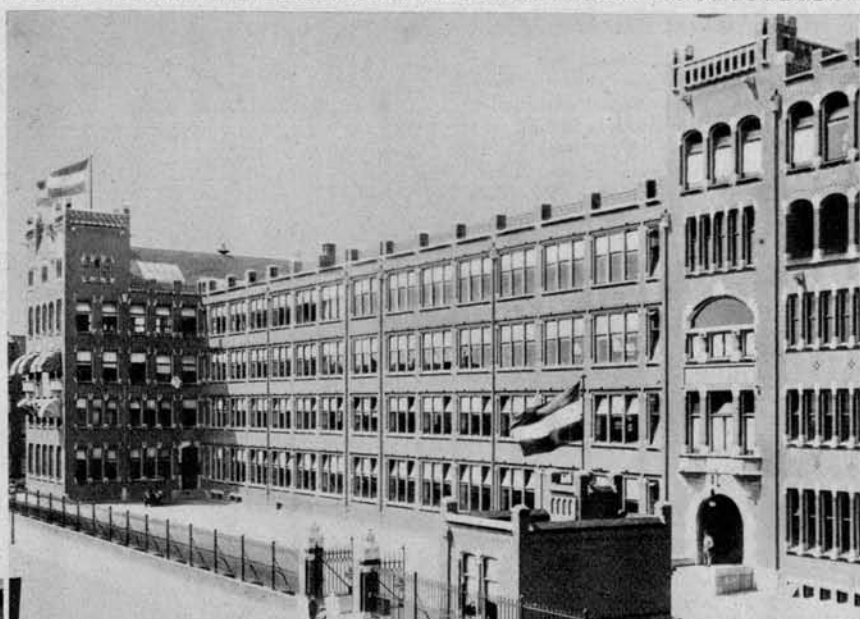
Najvažnejši predmet naše izvozne trgovine je, kakor kaže statistika, les. Naš les tvori tudi veliko postavko v uvozu raznih evropskih držav. Najboljši naš odjemalec lesa je Italija, toda kot smo že omenili, gre mnogo lesa iz Italije ven, pa je to naš proizvod. Statistika naše zunanje trgovine, na katere podlagi je namreč izdelana slika, ne zajema držav, v kateri se končno porabljajo naši proizvodi, ampak samo prvo državo, v katero se blago izvaža. Pripominjamo, da je bilo leto 1929 zadnje normalno leto, v sredi leta 1930 se je namreč pričel najhujši ruski dumping, ki je izzval v celi vrsti držav hudo lesno krizo. Od leta 1929 pa do 1931 je tako po vrednosti kakor po količini padel naš izvoz lesa za približno polovico.

Od leta 1929 do leta 1931 pa je nastopila kakor v ostalem gospodarstvu tudi na lesnem trgu kriza, ki je povzročila občutno zmanjšanje izvoza lesa. Lani je bil naš izvoz lesa naslednji (v oklepajih podatki za leto 1929):

drva 275.000 (656.000) ton za 31.6 (142.6) milj. Din
stavbni les 750.000 (1.599.000) ton za 718.8 (1398.0) milj. Din
izdelki iz lesa 21.000 (57.000) ton za 39.1 (118.7) milj. Din
hrastovi žel. prag. 1287.000 (2.719.000) kom. za 65.4 (150.2) milj. Din
bukovi žel. pragovi 817.000 (531.000) kom. za 31.9 (20.7) milj. Din.
Skupna vrednost našega izvoza lesa je padla od 1.830.3 milj. Din v letu 1929 na 1.453.7 milj. Din v letu 1930 in 906.8 milj. Din v letu 1931.

V diamantnem mestu

Splošno znano je, da se velika večina vseh diamantov obdela v Amsterdamu na Holandskem, kjer je zaposlenih v stroki okroglo 5000 oseb. Obdelava diamanta je precej komplicirana, kajti njegova vrednost ne zavisi zgolj od velikosti, temveč tudi od čistosti in prozornosti. Najprej diamant razkoljejo, t. j. večje kose razdele v manjše enote in nečiste sploh izločijo. Nato kamne obžagajo, potem jih obdrgnejo in končno šele obrusijo, pri čemer dobi diamant svojo končno obliko in blesk. — Sedanja svetovna gospodarska kriza na to zanimivo industrijo še prav posebno vpliva, kajti diamant je luksuz, ki si ga privošči človek le tedaj, ko živi v izobilju. Več tisoč brusilcev diamantov je zato brezposelnih in sedanja kriza diamantne industrije vpliva celo na vse Holandsko drž. gospodarstvo.

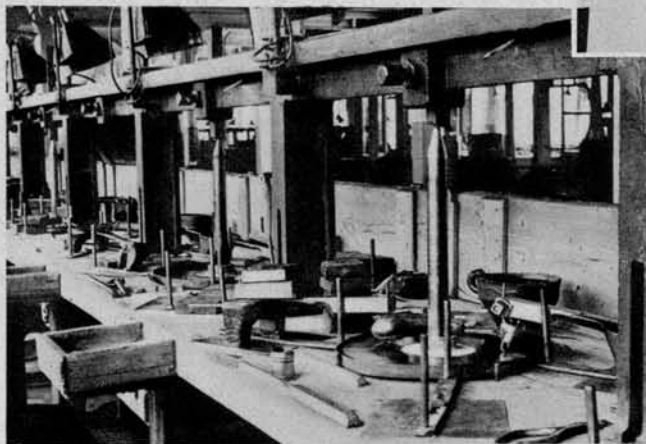
Največja brusilnica
diamantov na svetu.
I. J. Asscher v Amsterdamu.

Na levi:
Vrsta brusilnih stolov.

Na desni:
»Klanje« diamantov.

Spodaj na levi:
Brusilna dvorana.

Spodaj na desni:
»Žaganje« diamantov.

Sportni vestnik (Foto I. Kosec)

Naša nogometna reprezentanca na poti skozi Ljubljano v Španijo.

Zgoraj: Doberlet, najnevarnejši napadalec, zabija z glavo gol.

Zgoraj: Prizor iz tekme Ilirija: Svoboda, ki je končala s 6:1 v korist Ilirije. Ta tekma je bila važna za Svobodo, kajti zmaga bi ji omogočila sodelovanje v državnem prvenstvu.

Na levi: Igralci naše reprezentance na ljublj. kolodvoru v družbi z našimi sportniki. V nedeljo je to moštvo igralo proti Špancem in častno podleglo z 2:1.